

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۞
نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ ۞
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ-

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ ۞

“Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru svih svjetova; mir i blagoslov neka su na Njegovog vjerovjesnika Muhammeda, s.a.v.s., i na cijelo njegovo potomstvo i ashabe.”

Nadahnuće, objavljivanje i vjerovanje

Hazreti Mirza Tahir Ahmad (r.h.)

Review of Religions (Pregled religija), decembar 1996.

Hazreti Mirza Tahir Ahmad, četvrti vođa Međunarodne Ahmadija muslimanske zajednice, nudi u raznim prigodama mogućnost za ljude svih vjera i uvjerenja mogućnost postavljanja pitanja koja mogu biti od interesa za njih. U nastavku predstavljamo odgovor na dva tri pitanja koja su postavljena prilikom seminara u Londonu 29. septembra 1996. prilikom obilježavanja godišnjice knjige „Filozofija učenja islama“, koju je napisao Hazreti Mirza Gulam Ahamad iz Kadijana.“

Prepisao Amatul-Hadi Ahmad

Ispitivač: Moje pitanje je, ako je čovjek vodio dobar život, bio uglavnom od koristi za druge, ali nije bio vjernik, da li će nakon smrti imati istu nagradu kao i religiozan čovjek?

Hazreti Mirza Tahir Ahmad: Ovo pitanje je vrlo važno pitanje u smislu da ljudi ponekad nisu jasni o terminu „dobrota“ opće korištenom, i o terminu „pobožnost“. Ovo su dva različita termina. Susreću se samo djelimično u smislu da cilj svake religije mora biti stvaranje dobrote u čovjeku – ali to nije sve. Sve religije to promovišu u cilju omogućavanja čovjeku da se susretne sa svojim Bogom, Stvoriteljem, kada Mu se vrati. Zato ako je dobrota generalizirana bez ikakvih referenci za Boga, bez ikakve nade za povratak Njemu, onda je ta dobrota ponekad samo prazna ljuska koja nema unutarnji duh s kojima bi morala ići, stoga je ranjiva. Zato je za vrijeme ekstremnih životnih kušnji života jednostavno otvoreno i ništa se unutra ne nalazi.

Sve civilizirane nacije imaju tu "dobrotu" u njima. Sve civilizirane nacije govore o čovjekovim potrebama i patnjama kao na primjer, u Africi. Postoji veliki broj ljudi koji pripadaju tim narodima, koji je zapravo osjećaj boli radi patnje (drugih naroda), i žele podijeliti svoj vlastiti osjećaj sreće s njima, do određenog stepena. To je dobrota, ali je bez religije i zato što je bez religije, u njihovom ukupnom razmišljanju kao naroda, kolektivnom karakteru istih ljudi koji se pojavljuje na nivou međunarodnih poslova, javlja se kao zadebljao lik. Mnogo puta oni sami su odgovorni za bolesno ponašanje prema siromašnim, jer kada god razmišljaju o davanju ma bilo kakve pomoći, ta pomoć je uvijek ograničena određenim političkim i ekonomskim uslovima, povezanih međusobno, sa rezultatom da ako analiziramo ovo pitanje u dubini nemoguće je naći napredne nacije koje pomažu zemlje trećeg svijeta samo radi simpatije i prirodne dobrote.

U potpunosti njihovi odnosi su sebični. Bili bi vrlo 'pametni' političari koji govore o istinskim pravima drugih zemalja i koji traže od svog naroda da se žrtvuje realno radi dobrobiti države koja je u potrebi, recimo Afrike ili neke druge države u svijetu.

U međunarodnim odnosima, politika je uvijek sebična i dobrota rođena s vjerom u Boga nikada ne može biti sebična - to je nemoguće. Ako vjerujete u Boga vaša dobrota mora postići univerzalni karakter. Ona se podiže iznad geografskih granica, rasnih granica svih vrsta – vjerskih granica, kao i ako se ne može izdići iznad vjerskog domena, i vjerske različitosti, onda to nije dobrota na temelju vjere u Boga. Zato je vrlo važno za vas da povremeno provjeravate je li vaša dobrota samo iz civiliziranog ponašanja s kojim ste rođeni, a ne što ste s naporom stvorili.

Neki ljudi su rođeni dobri, njihov je temperament dobar, oni ne žele biti nasilni, oni su pozitivni u njihovom stavu. Ali oni su pojedinci i oni su dobri bez obzira na sve, kao mirisni cvijet koji širi miris. Ali cvijet koji je mirisan nije nagrađen za miris koji širi. Nagrada je nešto drugo. Uzrok i učinak s druge strane, su drugačiji fenomeni uopće. Govorite o području gdje je dobrota rođena ali ne s svjesnim naporom žrtvovanja protiv vaših vlastitih interesa. Vi govorite, možda, o opštoj dobroti koja je proizvedena ili izrađena od strane uzroka različitog od vjere u Boga. Neke porodice imaju dobar ugled. Postoje neke porodice koje nasljeđuju svoju „plemenitu krv” u smislu da su tradicije tih porodica plemenite (krv je ista - ne postoji pitanje plemenite ili neplemenite krvi). No, u tom slučaju zašto bi trebalo neko biti nagrađen za plemenita djela.

Pitanje koje se prirodno postavlja je, ako je neko rođen u društvu koje je stalno začarano, ili nasilno reaktivno, koje ima volovsku tradiciju, koja je greška siromašnog dječaka koji je rođen u takvom društvu – zašto bi on trebao biti kažnjen? Dakle kada nema nagrade (za inaktivnu dobrotu), tu također nema kazne (za stečenu nasilnu tradiciju).

To su aspekti koji spadaju u područje uzroka i posljedice. Nagrade i kazne pripadaju svjesnim djelima koja su učinjena s obzirom na (vjerovanje u) postojanje Boga i spoznajom da smo odgovorni za sve što činimo ovdje na zemlji. U tom slučaju možete se ponašati potpuno suprotno vašem socijalnom porijeklu, vašem porodičnom porijeklu. Možete biti rođeni bilo gdje, ali ako je vaše moralno načelo utemeljeno na vjerovanju u Boga ono će vas ispravljati i za to ćete biti nagrađeni. Samo uopštena dobrota nije nagrađena niti životinje koje imaju instiktivno ponašanje i dobro i ljubavno ponašanje prema drugima (neke životinje imaju ovo instiktivno

ponašanje), niti su zvijeri kažnjene za njihovo nasilje prema drugima životinjama drugih vrsta. To je zato što, opet, to je područje uzroka i posljedice, gdje nemate izbora. Izbori su neophodni za nagradu ili kaznu, a izbor samo može doći u igru kada imate znanje o Bogu „učiniti ili ne učiniti” gdje imate opciju slijeđenja učenja ili ne, i ako ste moralna osoba postepeno poboljšavajući svoju moralnost na temeljima koje sam upravo objasnio, naravno, bit ćete nagrađeni za svu dobrotu, ali ako se desi da budete dobri kao golubica onda ni ona ni vi nećete biti nagrađeni.

Ispitivač: Moje pitanje je dvojako. Prvo, je li moguće da grješnik doživi prave misli i snove - ne mislim na objavu, samo dobre snove? Ako je Vaš odgovor potvrđan kako možemo razlikovati osobu koja je dobar vjernik i grješnik?

Hazreti Mirza Tahir Ahmad: Bog može učiniti zajedništvo s bilo kojim od svojih stvorenja, bez obzira na pobožnost osobe ili na drugi način. To je ono što je govorio osnivač Ahmadija zajednice kao izraz Božijeg Rahmeta (milosti). Izraz Njegova rahmeta kao što je kiša, nije selektivan. Kada je kiša to nisu područja koja se smatraju dostojnim primanja kiše s nebesa koja sama primaju kišu.. Kiša pada na stijene, na nepropusni materijal, čak i na pijesak koji je brzo upija i nestaje bez korištenja te vode. Ona blagosilja sve. No, postoje područja Božije milosti, gdje samo takvi ljudi pokazali su svoju milost onima koji to zaslužuju. Dakle, isto vrijedi i za područje otkrića kroz snove.

Rekli ste da govorite o snovima ne o objavi, ali prema našem shvatanju pojma objave, snovi su izraz istog fenomena. Kada primite poruku od Njega u stanju sna to se zove san; kada primite poruku od Njega u stanju vizije to se zove vizija; dok primite poruku dok ste potpuno budni i čujete zvukove i glasve, to se uopšteno smatra objavom. Ali kada govorim o objavi tu uključujem sve ove različite stvari ali jedino pod uslovom da je poruka isporučena od Boga.

Sada, poruka sama ustvari nam pomaže da definiramo kvalitetu objave, da shvatimo zašto je ta objava odabrana. Ponekad ljudi koji su proveli cijeli svoj život odavanju porocima i grijешnim stvarima, ima u njima i plamen istine koji nikad ne umire i oni su potencijalno sposobni da se promijene. Stoga se dešava da se nekada Božija objava pojavljuje kroz snove, stvarajući veoma veliki utjecaj na njih. Oni onda shvaćaju da postoji Bog Koji je toliko dobar da se spušta na njihov nivo i na taj način isporučuje im poruku ljubavi. To zauzvrat uzrokuje unutarnju pojavu unutarnje istine, regenerira i u konačnici pokriva cijelu ličnost takve osobe i zlo je istjerano van njegovog postojanja zbog širenja dobrote. To postaje okidač za pokretanje istine koja je već u njemu.

Drugi razlog, za opće širenje takvog dobročinstva, je da ako je Bog potpuno prekinuo veze (komunikacije) s ljudima, osim za nekoliko pobožnih, onda bi bilo razmišljanja o Božijim nagradama. Osim toga, niko onda ne bi vjerovao u instituciju objava jer bi bilo samo nekoliko njih ostavljenih na zemlji koji bi se smatrali prikladnim za ujedinjenje sa Bogom. Tako da ovo generalno širenje objavljivanja pomaže stvaranje vjerovanja u instituciju objavljivanja. To je drugi razlog.

Ponekad postoji i treći razlog koji se odnosi na interese velikih područja ili na veliki broj ljudi. Na način pokazivanja Njegovog dobročinstva ljudima ponekad ih Bog spašava, kroz snove, od nekih teških nesreća koje bi ih zadesile. U takvim slučajevima također nije pobožnost osobe koja je preduslov za to objavljivanje.

Mislim na slučaj poslanika Jusufa a.s. na primjer. U njegovo vrijeme egipatski kralj je sanjao da je sedam mršavih klasja pojelo sedam jakih zdravih klasja i bilo je sedam mršavih krava koje su pojele sedam jakih i zdravih krava. Bio je zabrinut ovim snom i tražio je od svih dvorjana i mudraca njegovog kraljevstva da mu pomognu da razumije san, ali rekli su mu da je to bio samo njegovo umišljanje i ništa više. Ali kada se vijest proširila do Jusfa a.s. koji je u to vrijeme bio u zatvoru, on je odmah shvatio poruku (sna) i kada je on objasnio značenje sna kralj je bio toliko iznenađen da je naredio njegovo hitno oslobađanje i također postavio ga je za Ministra finansija i prirodnih resursa (ne baš pod ovim nazivom ali sa istim značenjem). Ono što je on tumačio bilo je da će Bog iskušati ljude zemljom sa sedam godina dobrog usjeva koji će slijediti sedam godina loše žetve. Tako da šta god dobiju od Božije blagodati u godinama dobre žetve da ne potroše sve nego da sačuvaju za loše godine i veliki magacini bi trebali biti izgrađeni u tu svrhu gdje se žito može pohraniti da bi se koristilo tokom sedam godina nevolja.

Ako je to bio psihički izraz, nije se moglo ostvariti uopšte. Nemoguće je za ljudski um gledati u budućnost, kao da se pred njim pojavljuje. Psihički fenomen snova je pravi fenomen, ali je prepoznatljiv kao takav što se odnosi na karakter osobe koja doživljava snove. Loša osoba obično sanja loše stvari. U urdu učenjima se kaže da mačka sanja mast odbačenu od strane mesara - mačke se slave tim pa to i sanjaju. Dobri ljudi imaju dobre snove, koji su ponekad proizvod njihove psihe, ali oni su dobri. Loši ljudi imaju loše snove koji su proizvod njihove psihe i oni su loši. No, takvi snovi nemaju nikakav znakovni jezik, znakovni jezik koji nije mogla stvoriti osoba koja je sanjala san, znakovni jezik koji kada se razumije i protumači pokaže se ispravnim u narednim događajima. Dakle, ovo je siguran znak da je san od Boga, jer ima unutarnji dokaz koji je iz vana posvjedočen ne kao unutarnji dokaz dojmova osobe koja je sanjala san, nego dokaze koji se pojavljuju iz okoline, iz vanjskog svijeta da svjedoče istinu sna koji je stvorio Bog.

To je veliki predmet interesa i Obećani Mesija objasnio je to detaljno u svojoj knjizi "Haqiqatul Wahi" (prevedena na engleski) Istina objave ili Priroda objave. To je velika knjiga koja je podržana mnogim ličnim iskustvima i iskustvima iz svijeta u cjelini, ali mislim da bi ovaj kratki odgovor trebao biti dovoljan.

Ispitivač: Želio bih Vas pitati o Božijoj objavi. Snažno je vjerovanje da Božija objava je manifestacija iskustava mudraca tokom njihove meditacije. Možete li, molim Vas prokomentarisati valjanost ove izjave?

Hazreti Mirza Tahir Ahmad: Vidite, ja sam već završio pisanje knjige koja se sada pregleda i u kojoj se pitanje objave detaljno iskazuje. To je veoma mudro pitanje. To je pitanje o kojem se ustvari već raspravljalo godinama iz različitih aspekata. Dakle, (s obzirom na ograničenje vremena), ne mogu vam odgovoriti u potpunosti na svim relevantnim područjima gdje je odgovor potreban, ali mogu vam reći ukratko što ja razumijem pod pojmom „objava”, i trebali bi naročito istražiti različite vjerske tvrdnje. Neki tvrde da su proizvod inspiracije i neke od objava. Dakle, ono što se podrazumijeva pod ovim religijama koje govore o inspiraciji a ne spominju objavu? Ovdje sam poduzeo duboka istraživanja hinduizma. (Neki ljudi su "alergični" na riječ hinduizam – kako biste radije da se zove?).

Ispitivač: Ja sam Hindu i koristim termin „hinduizam”.

Hazreti Mirza Tahir Ahmad: Ali jednom, u jednom od mojih pitanje i odgovor sesija, ja sam koristio riječ 'hinduizam' i dobio sam vrlo snažan protest od nekoga u Indiji koji je rekao da je to pogrešan naziv za njihovu vjeru. "Hinduizam", rekao je, nije ništa drugo do Hind je država i 'hinduizam' znači da pripadaju Indiji i ništa više. Ono što mi imamo, nastavio je, su razne sekte i vidici kroz koje posmatramo našu vjeru i ljudi trebali spomenuti ovo umjesto da nas sumnjiče sa ovim zbunjenim i zbunjujućim terminom 'hinduizam'. Zato sam htio pitati. Dakle, bez obzira na to kako se zove, ja sam napravio studiju o tome.

Također sam proučavao budizam, taoizam, konfučijanizam, zoroastrizam i, naravno, glavnu podjelu religija svijeta, judaizam, kršćanstvo i islam koji otvoreno tvrde da se njihova porijekla temelje na Božijim objavama. Komparativna studija vodi vrlo zanimljivoj analizi situacije u kojoj sam našao da su se stvari miješale u tako mnogim područjima gdje su trebale biti izdvojene jedna od druge da bi se napravila jasna slika. Ukratko, želio bih biti svjestan činjenice da se mnogo puta koristi riječ 'nadahnuće' ali u stvarnosti to je 'objava' koja govori o nekim i o kojoj se govori u nekim religijama, gdje je navedeno tako jasnim terminima da niko ne može ostati zbunjen time.

Na primjer, u taoizmu, Tao je "istina", ali nije neopisna istina u kvaliteti koju poznajemo. Ovdje je riječ istina personifikacija za Boga. „Istina” ima svjesnost, „Istina” ima moć. To je veličanstvenost. Ima sve ono o čemu govore glavne Božije religije kada opisuju Boga. Ali taoizam i dalje govori o inspiraciji.

Slično tome, u konfučijanizmu nalazimo spominjanje dubokog iskustva kada kopate duboko u svoju dušu i otkrivete nešto. U hinduizmu, posebno među onim jogijima koji ne prakticiraju jogaizam samo radi fizičke vježbe ali i radi traženje unutarnje istine. Mnogo puta tvrde da kada kopaju duboko, dovoljno do izvora unutarnjeg svijetla ili vrela istine, nakon što dođu u dodir s njim, postaju više prosvjetljeni. Dakle, pojmovi "nadahnuće" i "objava" postaju međusobno izmiješani na tim područjima, jer kad čitamo u detalje o svojim iskustvima možemo otkriti da je ono što se spominje kao objava u jednoj religiji, samo inspiracija u drugim religijama.

Opet, kada govorimo o objavi ponekad nije objava u potpunosti. To bi mogle biti halucinacije, to bi moglo biti ludo umišljanje, to može biti samo dojam ili prema Sartru, to bi mogla biti ljudska bol koja dolazi iz dubine nezadovoljstva duše i uma. On ne vjeruje u 'dušu', ali ono što on misli je da kad je ljudska savjest u boli - kada izražava tu bol, odbacuje osjećaj želje za nečim neopisivim. Ovo za njega poprima oblik „objave”, ali ne i objave „odozgo”. Dakle, to je razlog zašto sam vas upozorio na početku da je pitanje koje ste postavili obuhvata mnoga područja mudrosti procesa ljudskog uma i mentalne vježbe. Oba svjetovna mudraca pisali su o ovom, kao i vjerski mudraci. Dakle, moj savjet za vas je da sačekate objavljivanje moje knjige. Tamo, Inšallah, naći ćete ova pitanja razmotrena u potpunosti, sa različitih aspekata

Ispitivač: Veoma sam zadovoljan odgovorom.